

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Megnyílt a Holnemvolt Park

Állatok, játékok, szórakoztató programok várják a családokat

Budapest, 2014. április 29. (kedd) – Mától látogatható a Holnemvolt Park. Az egykori Vidámpark területén kialakított családi szabadidőparkban, amelyet az Állatkert működtet, állatok, műemléki játékok, új játéküzemek és egyéb szórakoztató programok, látványosságok, attrakciók várják a nagyközönséget. Az állatkerti belépőjegyek érvényesek az új park területére is, de lehet olyan belépőjegyet is váltani, amely csak a Holnemvolt Parkba szól. Az egyes játékok zsetonos rendszerben működnek.

Kedden délelőtt tartották a Holnemvolt Park hivatalos megnyitóját. Az Állatkert által működtetett új családi szabadidőparkot, Tarlós István főpolgármester és prof. dr. Persányi Miklós, az Állatkert főigazgatója adta át a közönségnek. Az eseményen beszédet mondott dr. Baán László, a Liget Budapest Projekt miniszteri biztosja is.

Mint ismeretes, a területen korábban működő Vidámpark a szabadidős piac változásai, a közönség elmaradása és az ezzel összefüggő gazdasági okok miatt nem volt tovább fenntartható. Egykori területét közgyűlési határozat alapján az **Állatkert kapta meg**. Ez egyrészt azért volt praktikus, mert az Állatkerttől másfél évszázad alatt az eredeti terület csaknem felét elcsatolták (egy része annak idején éppen a vidámparké lett), s emiatt **a terület szűkösége komoly problémákat okozott**. Ráadásul ez a megoldás lehetővé tette azt is, hogy a **műemlék játékok fennmaradjak** és tovább üzemelhessenek, annál is inkább, mivel az Állatkertnek kiterjedt tapasztalatai vannak a műemléki oltalom alatt álló létesítmények fenntartása és üzemeltetése terén.

A terület fejlesztésére az Állatkertnek **nagyszabású fejlesztési elképzelései** vannak. A tervezett létesítmények, bemutató komplexumok – köztük a Mesepark és a Pannon Ósvadon – megvalósítása azonban több évet is igénybe fog venni. Az Állatkert szándéka azonban az volt, hogy az átvett terület ne legyen elzárva a közönség elől a középtávú fejlesztési tervek megvalósulásáig, hanem **már 2014-ben új programok, attrakciók fogadják itt a látogatókat**, s a műemlék játékok is használhatók legyenek. Ezért hozta létre az Állatkert a Holnemvolt Parkot. A park változatos állatgyűjteményt vonultat fel, sok barátságos, simogatható állattal, illetve állatkölykökkel. Emellett tovább működnek benne az egykori vurstli és Angolpark háború előtti időkből megmaradt patinás játéka is. A műemlék játékokon felül területre számos új játéküzem, láttnivaló, attrakció került, így többek között bábszínház és kalandpálya is várja az apróbb és nagyobb látogatókat.

A HOLNEMVOLT PARK ÁLLATAI

A Holnemvolt Parkban harminc különféle állatfajt és fajtát mutatnak be. Több éves szünet után ismét láthat a közönség **lámákat, struccokat, szarvasféléket és vaddisznókat** is. Utóbbiakat három koca képviseli, amelyek mindegyike megellett a nyitás előtti napokban. Így a közönség összesen **tizennégy csikos vadmalaccal** is találkozhat. Hasonlóan jól sikerült a területre átköltöztetett **tevék** ellésének időzítése. Írisz április 9-én, Ingrid pedig április 16-án hozta világra a maga csikóját. A korábban még soha be nem mutatott **gyimesi rackáknál** nyolc bárány cseperedik. Különlegesség a **négyszarvú juh**, amely a „szokásos” szarvpár mellett mindkét oldalon egy-egy oldalsó szarvat is visel.

A Holnemvolt Parkban leltek új otthonra a **rózsás flamingók** és a **barátpapagájok** is, sőt, a **szurikáták** egy része is átköltözött. Az új **állatsimogatóban** barátságos törpekecskékkel és juhokkal lehet ismerkedni, de meg lehet simogatni az **alpakákat** és a **dámvadakat** is.

A lovakat négy fajta is képviseli. Egymás mellett látható a **shire** és a **falabella**, a legnagyobbra és a legkisebbre növő lófajta. Akad itt az őshonosnak számító **huculból**, valamint a lovagoltatásra használt **haflingi** lovakból is.

A VURSTLI ÉS AZ ANGOLPARK ÖRÖKSÉGE

Az Állatkert már a terület átvételkor biztosította mindazokat, akik a ligeti mutatványos hagyományok megszakadásától tartottak, hogy a megőrzésre érdemes **régi hagyományokat folytatni kívánja**. Éppen ezért a műemléki oltalom alatt álló játékok nemcsak megmaradnak, hanem a továbbiakban is üzemelni fognak. A Holnemvolt Parkban összesen hat átvett játéküzem működik. Ezek mind az egykori vurstliból, illetve az Angolparkból valók, így játékokat az 1950-ben megnyílt Vidámpark éppúgy örökölte annak idején, ahogy most az Állatkert is. A játékok közül négy (régí körhinta, barlangvasút, hullámvasút, mesecsónak) áll műemléki oltalom alatt, további kettő (elvarázsolt kastély, dzsungel mesevasút) pedig ugyan nem számít műemléknek, de műszaki állapotuk lehetővé tette további üzemeltetésüket.

A **régi körhintát** 1906-ban építtette egy Scheffner nevű mutatványos vállalkozó. A régi vurstliból megmaradt játék ma is az eredeti idéző képet mutat, és az 1997-ben közadakozásból történt műemléki felújításnak köszönhetően viszonylag jó állapotban van. Forgófedélzetén 14 mozgó és 8 álló lófigura, két forgó gondola, két csónak és két angyalos-tükrös hintó, valamint egy központi pavilon kapott helyet. A meghajtás eredetileg izomerővel történt, de már régóta villanymotor forgatja a játékot. A szerkezet fékezése viszont még napjainkban is úgy történik, hogy a kezelő ráül egy zsámolyra, s így a saját súlyával nyomja rá a fa fékpofát a fékező tárcsára.

A **barlangvasutat** – eredetileg sárkányvasút néven – 1910 körül létesítették a vurstli egyik parcellájában. Akkori megjelenésére azonban ma már alig emlékeztek. Íves nyílásokkal tagolt szép homlokzatát az idők során műszikla burkolattal takarták el, diorámái is sokat változtak az idők során, s a szerelvényeket húzó sárkánymozdonyok sem az eredetiek. Azokat ugyanis eredetileg fém pikkelyek borították, a mostaniak már műanyagból vannak. A pálya mentén tíz diorámában jelenik meg János vitéz története.

A **hullámvasút** 1922-ben épült Dragon Ervin tervei alapján, az Angolpark egyik népszerű játéküzemeként. Bár az örökölt játékok közül nem ez a legrégebbi, mégis ez számít a legnagyobb különlegességnek. Napjainkra ugyanis az egész világon tíz olyan hullámvasút maradt fenn, amely a hullámvasutak történetének legelső korszakára jellemző, *side friction*-nek nevezett műszaki megoldással üzemel. Emellett ez a játéküzem Közép-Európa legrégebbi hullámvasútja is. A hullámvasút szerkezetén 1926-ban, a második világháború utáni újjáépítéskor, illetve 1971-ben ugyan történtek kisebb változtatások, de lényegében még ma is az eredeti állapotot tükrözi. A faszervezet előregedett elemeit a rendszeres karbantartások alkalmával természetesen cserélik, így ma már egyetlen eredeti gerenda sincs benne. A 980 méter hosszú pályán összesen kilenc hullámvölgy található. A három kocsiából álló, nyolctengelyes, 28 személyes szerelvények a lejtőkön lerobogva 45 km/órás sebességre gyorsulnak fel.

A **mesecsónak** eredeti neve csodacsónak volt. Már a hullámvasút elkészülte után, annak szerkezeti elemei alá építették, valószínűleg az 1930-as években. A mesecsónak nevet az 1960-as években kapta, akkor alakították ki a klasszikus meséket felidéző eredeti diorámákat. A legnevezetesebb dioráma az Ezeregyéjszaka meséit elevenítette meg. Az ezt befogadó kupolás tér ma is megvan, de évek óta nincs benne semmi látnivaló, csak raktározásra használták. A jelenlegi hét dioráma mind viszonylag új készítmény. Sajnos a vízikerek melletti szuszogó óriás figurája ma már nincs meg, egy évtizeddel ezelőtt szétfagyott. A fejét és néhány más alkatrészét a már említett Seherezádé-kupola alatti térben találták meg a terület átvételekor.

Az eredeti **elvarázsolt kastély** az 1910-es években épülhetett, de ma már csak régi fényképek emlékeztetnek rá. Az építmény ugyanis 1979-ben teljesen elhamvadt, amikor felgyújtotta egy piromániás egyén. Az új elvarázsolt kastélyt Török Ferenc és Puhl Antal tervei alapján építették fel és 1986-ban adták át a közönségnek.

A **dzsungel mesevasút** (tréfás dzsungel) viszonylag új játéküzem. Eredetileg az 1930-as években létesített álomvasút működött itt, amelyet az 1950-es évektől kezdve robogó néven ismerhettek a látogatók. A robogó épülete 1972-ben leégett. A következő évben teljesen új szerkezettel építették újjá, benne pedig egyfajta szellemvasutat alakították ki Davy Jones' Locker néven. Dzsungel mesevasúttá már a rendszerváltás utáni újabb időkbe alakították át.

Műemléki oltalom alatt áll Pörtl Károly egykori, 1910 táján létesített **céllövöldéjének mechanikus, mozgó elemekből álló fém hátfala** is. Ebből azonban a Vidámpark látogatói az elmúlt években semmit sem láthattak. Elemei egy raktárban feküdtek csomagolatlanul. Az Állatkert a tervek szerint felújítja a régi céllövölde védett hátfalát, s nyárra már erre is célba lehet majd löni.

PROGRAMOK, ATTRAKCIÓK, LÁTVÁNYOSSÁGOK

A Holnemvolt Parkban több új játéküzem és szórakoztató attrakció is várja a látogatókat. Kétféle **láncos körhinta**, egy gyermek **ringlispil**, **kisvonatok**, gyermekeknek és felnőtteknek kialakított **kalandpálya**, pedálos gokart, fa labirintus, vásárfia műhely és ajándék zoo-na teszi gazdaggá a kínálatot. Emellett a **bábszínház**, a **papagáj parádé** és a **szörnyecskék háza** kínál változatos és izgalmas programot. Az attrakciók többségét igyekeztek úgy kialakítani, hogy általuk feleleveníthető legyen a **régi Angolpark és vurstli világa**. A játékok üzemeltetői például csíkos tengerésztrikóban teljesítenek szolgálatot, hiszen a háború előtt a ligeti hintáslegényeknek is ez volt az öltözkük.

MÉLTÁNYOS ÁRAK, ZSETONRENDSZER

A Holnemvolt Park területe az Állatkerti körüli bejárat felől is megközelíthető, de a cirkusz épülete mögött az Állatkerttel is összeköttetésben van. **Az állatkerti belépőjegyek a Holnemvolt Park területére is érvényesek**, tehát a látogató máris többet kap a jegyért. Lesz azonban olyan belépőjegy is, amely csak a Holnemvolt Park területére érvényes. Ennek ára **egységesen 500 Ft**. Az egyes játéküzemek és külön szolgáltatások külön díjért, **zsetonos rendszerben** vehetők igénybe. Egy zsetont 200 Ft-os áron lehet megvásárolni. A rendszer bevezetésétől az Állatkert azt várja, hogy azok is igénybe tudják venni a szolgáltatásokat, akik az egykori Vidámpark magas belépti díjai (csaknem ötezer forint volt egy felnőttjegy) miatt korábban nem teheték ezt meg. Ugyanakkor a zsetonok révén mindenki csak azért a szolgáltatásért fizet, amit valóban igénybe is vesz.

TÍZ HÉT JUTOTT A KIVITELEZÉSRE

Bár a volt Vidámpark szeptember 30-án fogadott utoljára látogatókat, a felszámolás, a játékok leszerelése és az egyéb munkálatok miatt az Állatkert csak február közepén tudott a területre felvonulni és a Holnemvolt Park kialakításának munkálatait megkezdeni. A kert munkatársainak így mindössze tíz hét állt rendelkezésükre a megnyitásig.

Az elmúlt tíz hét során **kialakították az új állattartó helyeket**, s az elkészült férőhelyeket **be is népesítették állatokkal**. Átvizsgálták az örökölt játéküzemek **műszaki berendezéseit**, és ahol szükséges volt, elvégezték a biztonságos üzemhez elengedhetetlen **karbantartási, javítási munkálatokat** is. A hullámvasúton például pályafelújítási munkákat végeztek, és megtörtént két szerelvény nagyjavítása is. A mesecsónak betonmedrét teljesen újra kellett szigetelni, mert a benne lévő víz – ki tudja, mi óta – folyamatosan elszivárgott. Rendbe hozták a barlangvasút diorámáinak mozgó figuráit, illetve elvégezték a dzsungel mesevasút kocsijainak javítását. Felállították az új játéküzemeket és látványosságokat is. Emellett a lehetőségekhez mérten igyekeztek a park általános képén is javítani, ez ugyanis az átvételkor számottevően elmaradt attól a színvonaltól, amit az állatkerti látogatók megszokhattak. Bár a jelenlegi állapotok távolról sem nevezhetők ideálisnak, lefestették a terület világtáji kandelábereit és számos növényt is telepítettek a parkrészekbe.

Háttér-információ: A TERÜLET TÖRTÉNETE

Holnemvolt Park területét a legtöbben úgy ismerik, mint a Városligetnek azt a részét, ahol korábban a Vidámpark működött. A 6,5 hektárnyi térség története azonban ennél bonyolultabb. A Hermina út ugyanis, amely 1950 előtt egészen a vasútig ért, egykor két részre osztotta a területet. Ez a két rész mind a mai napig külön helyrajzi számon szerepel a telekkönyvben.

Az Állatkert felé eső **nyugati terület** (Állatkerti krt. 14-16. hrsz.: 29732/5) 1866 és 1909 között teljes egészében az Állatkerthez tartozott. Ezen a területen volt például az igazgatói lak, a juhakol és a méhészeti bemutató is. 1909 után a területet az épülő Széchenyi Fürdő helyéről kiköltöztetett mutatványosoknak kellett átengedni, ám az Állatkertet akkor azzal kárpótolták, hogy a mutatványos vállalkozók (így a körhintás Scheffner és Klupáti, a barlangvasutas Meinhard, a céllövöldés Pörtl, a plasztikonos Fényesné, de még a Feszty-körkép vállalkozói is) a bérleti díjat a kert pénztárába tartoztak befizetni. A külső mutatványos telepnek, illetve mutatványosok utcájának nevezett zóna a

vurstli utolsó helyszíne volt, s a második világháborúig az eredeti konstrukció szerint működött. A háború után néhány évig még tovább működhetek, de az Állatkert már nem kapta meg a terület után járó bérleti díjat. Végül a vurstli játéküzemeit az államosításkor elvették korábbi tulajdonosaiktól, s a területet a játékokkal együtt az 1950-ben létrehozott Vidámparkba olvasztották be.

A Hungária körút felé eső **keleti terület** (Hermina út 65-67., hrsz.: 29753) a 20. elejéig a herminamezei polgárok telkei sorakoztak. Az 1900-as évek legelején a telkek egy részén Friedmann Adolf „Amerikai Park” néven üzemeltetett mulatóhelyet, amelyet az évtized végére a vurstli barlangvasútját is működtető, bajor származású Meinhard testvérek vettek át. A térség összes parcelláját egyesítve alakították ki az **Angolparkot** (korabeli írásmód szerint Angol Park), amely 1910. március 27-én nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. Ez a majdnem négyhektáros park a maga korában igen korszerű szórakoztató komplexumnak számított, s amíg a vurstliba inkább a munkáslegények és a szabadnapos cselédlányok jártak el, addig az Angolpark inkább a polgári középosztály mulatóhelye lett. Az Angolpark elnevezése a történelmi fordulatok következtében időnként megváltozott: az őszirózsás forradalom idején Nemzeti Parknak, a tanácskormány uralmának idején Népparknak, aztán újra Angolparknak, a második világháború idején pedig Hungária Parknak nevezték. A park maga azonban lényegében változatlan formában szórakoztatta a nagydeműt a háború végéig. Mivel az Angolpark német érdekeltségnek számított, a háború után szovjet tulajdonba került. Néhány évig még a régi, úgy-ahogy kijavított játékokkal működött, majd ezt a területet is beolvasztották a Vidámparkba.

Az 1950. május 22-én megnyílt **Vidámpark** tehát az egykori vurstli utolsó, az Állatkerttől elcsatolt területének, valamint az egykori Angolpark területének az összevonásával, játékainak átvételével született meg. A régi vurstli és Angolpark legendás hangulatából azonban nem sok maradt. A szellemvasút ettől kezdve viharvasút néven működött és diorámaiban azt mutatta be, hogyan győzi le a dolgozó ember a természeti erőit (ez karakírozta ki Bacsó Péter Tanú című filmjének legendás jelenete, a „Szocialista szellem vasútja”). Az álomvasútból robogó lett, témája pedig az volt, hogy mit tesz a proletárdiktatúra városok és falvak fejlesztéséért. Szerencsére nem az összes játéküzemet állították az ideológiai nevelés szolgálatába. A barlangvasút például 1953-tól kezdve Petőfi Sándor híres mesehőse, János vitéz történetét mutatta be a közönségnek.

Az idők során újabb és újabb játékok váltották egymást, minden **korszaknak megvolt a maga népszerű játéküzeme**. Akik az ötvenes-hatvanas években voltak gyerekek, bizonyára kedves emlékeket őriznek a hajóhintáról, a csónak körhintáról, a repcsiről, a régi hernyóról, a csónak lesiklopályáról vagy a Velencéről. Akiknek a hetvenes-nyolcvanas évekre esett a gyermekkoruk, azok többek között a ciklonra, a hurrikánra, az új hernyóra vagy az úrrakétára emlékezhetnek vissza. Akik pedig leginkább a kilencvenes években látogatták a Vidámparkot, bizonyára ültek a piráton, a centrifugán, esetleg még a looping staron is. Persze mindezeket a játékokat már évekkel, évtizedekkel ezelőtt felszámolták.

A rendszerváltoztatást követően kibővültek a szabadidős programlehetőségek. Ez komoly konkurenciát jelentett a Vidámparknak, amelynek ráadásul azzal is szembe kellett néznie, hogy nemcsak általában a szabadidős programok piacán, hanem kifejezetten a vidámparki jellegű szolgáltatások szektorában is komoly versenytársak jelentek meg. Az 1995-ös szezonban a mai Ötvenhatosok terén működött egy holland vidámpark, majd a bevásárlóközpontok parkolóiban, különféle rendezvényeken is egyre komolyabb játékokat felvonultató vurstlikat állítottak fel. Káposztásmegyeren és Mogyoródon egy-egy „vízi vidámparknak” nevezhető komplexum létesült, 2013-ban pedig az Erzsébet téren és a Sziget Fesztiválon működött egy természetes óriáskerék Sziget Eye néven. A Vidámpark ebben a környezetben adottságai miatt nem tudott versenyképes maradni. Szolgáltatásainak színvonala csökkent, árai emelkedtek, a belépőjegyek az utóbbi években már kétszer annyiba kerültek, mint az állatkerti belépők. A látogatók száma a rendszerváltás idején mértnek egynegyedére csökkent le. Mindeközben a fővárosnak az utolsó négy évben összesen egymilliárd forintot kellett költenie arra, hogy a Vidámpark tavaszanként egyáltalán megkezdhesse a szezon. Mivel ez tartósan nem volt fenntartható, a közgyűlés **2012. november 28-án a Vidámpark bezárásáról döntött**, azzal, hogy a területet a Fővárosi Állat- és Növénykert kapja meg.
